

Квітень, 2003

Євробюлетень

Інформаційний бюлетень Представництва Європейської Комісії в Україні

європейська музика ★ культура ★ кухня ★ у європейському містечку!

ДЕНЬ
ЄВРОПІМ
В УКРАЇНІ

КОНЦЕРТ

ALPHAVILLE
LONDON BEAT

МАНДРИ
БІПЛАН

RACoon

AROM K SYSTEM

PAVEL J. RYBA & M.T.S ART ENSEMBLE

THE BLUEBERRIES

ОЛЕКСАНДР ПОНОМАРЬОВ

YESKIEZSIRUMEN

ТАІСІЯ ПОВАЛІЙ

BB D2

ЄВРОПЕЙСЬКА ПЛОЩА
17 ТРАВНЯ 2003

АТЕНСЬКА ВЕСНА 2003

Без перебільшення можна сказати, що 16-17 квітня Аteni приймали в себе всю Європу. Загалом до грецької столиці з'їхалися глави держав та урядів 41 європейської країни; 17 квітня вони брали участь в розширеній Європейській конференції. А напередодні, 16-го, відбулися неформальний саміт 25 країн-членів та кандидатів до ЄС і довгождана церемонія підписання Угоди про вступ з десятима новими членами.

Підписання Угоди про вступ

Урочиста церемонія підписання Угоди про вступ з десятима країнами-кандидатами проходила 16 квітня по обіді в критій колонаді біля підніжжя древнього Акрополя. Естонія, Кіпр, Латвія, Литва, Мальта, Польща, Словаччина, Словенія, Угорщина та Чехія віднині мають в ЄС статус спостерігачів, а повноправними членами стануть 1 травня 2004 року після ратифікації Угоди про вступ в усіх 25 країнах розширеного Союзу.

Неформальна Європейська Рада

Зранку 16 квітня глави держав та урядів, міністри закордонних справ країн-членів і кандидатів до ЄС почали збиратися до Запейонхолу в передмісті Атен. Запейон — знаменита споруда XIX сторіччя, де 1896 року жили учасники перших Олімпійських ігор сучасності. Традиційно перед початком саміту з короткою промовою до європейських лідерів звернувся президент Європарламенту.

Ранкове засідання за участі президента Конвенту за майбутнє Європи Валері Жискара д'Естена було присвячене обговоренню європейської конституції. Якщо без емоцій, то розширення загострює давні інституційні проблеми ЄС і створює нові. Саме тому Лаекенський (Брюссель) саміт в грудні 2001 року ухвалив рішення створити Конвент, який от уже понад рік розробляє концепцію нової Європи. В червні проект конституції має бути вже готовий, а в Конвенту й досі більше запитань, ніж відповідей. Найболючіші з них Жискара д'Естен виніс на обговорення Атенського саміту, а саме: про ротацию президентства в Раді, посаду "міністра закордонних справ ЄС", парламентську конференцію за участю представників національних парламентів та Європарламенту (ідея Жискара) тощо.

Стурбовані можливим домінуванням у розширеному Союзі "важкоатлетів", представники 17 маленьких держав на чолі з бельгійським прем'єром Гі Ферхофштадтом зібралися за сніданком перед самітом, щоб виробити спільні відповіді на запитання Президента Конвенту. Сучасна система ротации президентства в Раді ЄС має багато недоліків, та вона, принаймні гарантує рівноправність. Якщо ж запровадити багаторічну посаду Президента Європейської Ради, як пропонують Британія, Іспанія, Франція та Німеччина, швидше за все її незмінно обійматимуть саме представники цих чотирьох країн. Втім, і серед малих держав немає одностайності; Швеція й Данія, зокрема, не брали участь у "бенілюксовому сніданку", бо віддають перевагу радше міждержавним, ніж інтеграційним засадам у відносинах. Тож однозначної відповіді на свої запитання Жискара не отримав; і відклад, про який просив, також. 20 червня в Салоніках проект конституційної угоди бути представлений на розгляд Європейської Ради.

Декларація про Ірак

Відлуння недавньої війни, звісно ж, не обминуло Аteni. Нагадувала про неї і присутність Генерального секретаря ООН Кофі Анана, який упродовж двох днів проводив безперервні консультації з главами держав та урядів.

Головна думка спільної декларації щодо Іраку, ухваленої самітом, полягає в тому, що центральну роль у повоєнному відновленні країни має відігравати ООН. Аж до того моменту, поки в Іраці не будуть проведені демократичні вибори.

Референдуми про вступ тривають

А тим часом у країнах-кандидатах тривають референдуми. Переконлива більшість — 83,69% угорців — висловились 12 квітня за членство країни в ЄС. На жаль, активність виборців була дуже низькою: в голосуванні взяло участь менше половини (45,62%) електорату.

Угорщина третьою після Мальти та Словенії сказала ЄС "так". Однак на відміну від Угорщини та Словенії, результати референдуму на Мальті не є обов'язковими до виконання — все залежить від уряду. Та мальтійці вже поставили останню крапку щодо свого вступу в Союз: того ж таки 12 квітня на загальних виборах вони віддали перевагу Націоналістичній партії, яка тримає незмінний курс на інтеграцію.

Євробюлетень

Інформаційний бюлетень
Представництва
Європейської Комісії
в Україні

10, вул. Круглоуніверситетська,
Київ 01024

www.delukr.cec.eu.int

Координатор проекту:
Вікторія Давидова
press@delukr.cec.eu.int

Зміст бюлетеня
не обов'язково відбиває
офіційні погляди
Європейської Комісії.

© Європейська Комісія, 2003

Видає та розповсюджує
видавництво "К.І.С."
а/с 1, Київ-80 04080
www.vlada.kiev.ua

Головний редактор
Марина Марченко
euro@kis.kiev.ua

Літературний редактор
Олександр Літоніс

Дизайн — Юрій Рибачук

Наклад 4500 прим.

ІНТЕРНЕТ-ВЕРСІЯ:
www.delukr.cec.eu.int

Фото — Audiovisual Library
European Commission

Зміст

Подія	
Атенська весна 2003	2
Україна — ЄС	
Перенести Європу на вулиці Києва	3-4
Спільна доповідь про виконання угоди про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС	8-9
Представництво Європейської Комісії	5
Що нового в Представництві?	6
Тасіс	7
Свято	
День Європи: святкуємо разом!	10-11
Історія	
Декларація Шумана	12-13
Європейська мозаїка	14
Книжкова полиця	15

«ПЕРЕНЕСТИ ЄВРОПУ НА ВУЛИЦІ КИЄВА»

має намір Голова Представництва Європейської Комісії в Україні Норбер Жустен

Вперше ми зустрілися з паном Жустеном для інтерв'ю на початку 2002 року, майже одразу після його призначення. Отримавши нагоду поговорити з ним вдруге, мушу із задоволенням відзначити, що понадрічне перебування в Україні, без сумніву, позитивно відбилосся на гуморі посла: він щиро посміхається, невимушено відповідає на запитання і залюбки жартує. Тож брати в нього інтерв'ю цього разу було суцільним задоволенням.

Пане Жустен, цього року вперше за історію існування Представництва в Києві, 17 травня Ви запрошуєте пересічних українців взяти участь у святкуванні Дня Європи. В чому полягає Ваш задум?

— Наша ціль — влаштувати народне свято, перенести Європу на вулиці Києва. Ми подумали, що це добра нагода зміцнити зв'язки між Європейським Союзом та Україною і дати людям уявлення про ЄС. Тож сподіваємося, що буде сонячно і прийде багато людей.

Як мені відомо, в організації святкування бере участь місцева київська влада. Фінансові витрати ви також розділили з мерією?

— Ні, ми звернулися до спонсорів — місцевих та міжнародних компаній. Від самого початку це була спільна ініціатива Представництва й амбасад країн-членів і кандидатів. Амбасади готують до 17 травня інформаційні й культурні експозиції, організували приїзд до Києва музичних гуртів і фольклорних колективів зі своїх країн.

Напередодні свята незручно турбувати Вас політичними запитаннями... Дозволю собі тільки одне: як просувається в правовому полі недавня ініціатива Європейської Комісії "Ширша Європа — Сусідство", і чи ви отримали офіційну відповідь української сторони?

— Послання "Ширша Європа" містить засади співпраці з нашими сусідами у найближчі десять років. Варто наголосити, що цей документ не має на меті прояснювати перспективи членства тієї чи іншої країни, він зовсім не про те.

Так-так, це ми вже зрозуміли. Мене цікавить правовий аспект: коли концепція перетвориться на затверджений план дій, і на

якому етапі почнеться двостороннє обговорення?

— Комісія передала пропозицію Раді міністрів і Європарламенту. Їхня перша реакція — цілком позитивна. Державичлени привітали ініціативу Комісії, а остаточний висновок ми очікуємо в червні.

Я думаю, що українська сторона наразі добре зрозуміла мету цього послання; розібралася, про що йдеться в концепції і що вона не зачіпає; переконалася, що початкові сумніви й побоювання виявилися безпідставними. Мені видається, що Україна сповнена рішучості та готова співпрацювати, аби в повному обсязі скористатися усіма можливостями, які ми пропонуємо.

Але, скажімо так, формально ми зможемо почати здійснення наших пропозицій лише після офіційного рішення Ради. Тож кілька тижнів ще доведеться почекати.

Недавно ви відвідали Чорнобильську АЕС. Я була надзвичайно здивована, довідавшись з сайту Представництва, що ви заходили навіть всередину приміщення четвер-

"Скуштувати" європейського свята зможуть всі охочі 17 травня на Хрещатику

того реактора. Адже зазвичай іноземці бояться наблизитися навіть до самої АЕС, а щоб зайти в саркофаг — годі й думати (мої друзі-французи, яким я пропонувала екскурсію на ЧАЕС, страшенно хотіли, довго вагалися, але так і не насмілилися). Як ви наважились?

— Чорнобиль багатьох лякає, це правда. Але я цілком довірився місцевій команді радіаційного захисту. Звісно, там не можна йти, куди заманеться і перебувати надто довго. Та в супроводі й під наглядом фахівців я почувався в безпеці. Вони екіпірували мене дозиметром, тож усе було під контролем.

Ви вдягли захисний одяг?

— Так! Це на мене справило неабияке враження — ми повністю міняли одяг, а ще — ці великі чоботи...

І вас ніхто отак не сфотографував? Це невиправна помилка! А що ви побачили всередині? Руїни?

— Ні, я ж не заходив туди, де була пожежа. Коридори мають цілком нормальний вигляд. Там працюють люди, що постійно наглядають за станом зруйнованого реактора. Сподіваюсь, іншим разом я зможу пройти далі.

А як просуваються роботи? Нове укриття ще й досі на стадії проекту?

— Я був приємно здивований прогресом на будівництві заводу з переробки рідких радіоактивних відходів та комплексу для зберігання твердого палива. Зараз головне завдання — це спорудження нового саркофагу. Ми сподіваємося побачити результати досліджень влітку, в червні, а роботи мають початися наприкінці року. Треба завершити спочатку стабілізаційні роботи, а тоді вже зводити нове укриття.

(Тут доречно нагадати, що Посол Жустен має ступінь магістра з фізики, і до того, як обійняти посаду Голови Представництва, очолював відділ регіонального співробітництва та ядерної безпеки в Директораті зовнішніх відносин Європейської Комісії. А за "вагомий особистий внесок у розвиток співробітництва України з країнами Європейської Співдружності у розв'язанні питань ядерної безпеки" нагороджений українським орденом "За заслуги" III ступеня.)

Завтра (інтерв'ю відбувалося 15 квітня) визначний день для Європи: в Атенах буде підписана угода про вступ до ЄС десяти нових членів. Є така народна казка про рукавичку, що гостинно надавала при тулок різним звірятам, доки останнім не вліз ведмідь і не розірвав її. Чи не боїтеся Ви, що новоприбульці

можуть стати для Союзу занадто важким тягарем, чимось на кшталт цього ведмедя?

— По-перше, я хочу сказати, що це історично логічна і дуже важлива подія — приєднання країн Центральної Європи до Європейського Союзу. Ми йшли до неї крок за кроком і нарешті дісталися такого етапу, який видавався цілком неймовірним у 50-х роках, коли починався Союз. Звісно, це виклик. Треба навчитися жити в Союзі з 25 членів, він має бути єдиний, добре керований, і мусить визначити своє місце в світі.

Я оптиміст. Думаю, що всі країни Європи зараз надихає бажання знайти свою європейську індивідуальність і самотвердитися як єдина Європа.

Тоді повернемося в Україну, коли Ваша ласка. Понад рік ви живете тут постійно. Що вам найбільше подобається і що не подобається у нас?

— Знаєте, бачити зблизька будівництво нової країни, допомагати в розбудові молодій державі, яка нещодавно здобула незалежність — це зачаровує. Я бачу реальні зусилля України віднайти своє місце в Європі й світі, збудувати демократичне суспільство. Дуже мені подобається толерантність українського народу. Всюди є політичні проблеми, іноді сторони в їх розв'язанні доходять до конфліктів, натомість українці завжди обирають мирні шляхи врегулювання.

Що мені не подобається — те, що я не розумію мови; це обмежує моє спілкування. Я вивчаю російську, але це доволі складна мова, до того ж, мені бракує часу і старанності.

Насамкінець ми попросили Посла, як і колись його попередника, відповісти на кілька запитань з анкети Марселя Пруста. Цей опитувальник, який французький письменник розробив колись для себе, допомагає зрозуміти

характер людини. Щоправда, одна з рис характеру Норбера Жустена — скромність — виявилась ще перед початком "анкетування": він не дуже хотів говорити про себе і пропонував радше адресувати ці запитанням людям, що його знають. Та нам пощастило його переконати.

Яка головна риса Вашого характеру?

— Мабуть, упертість, невідступність.

Якість, яку Ви найбільше цінуєте в чоловіків?

— Твердість.

В жінок?

— Великодушність.

Ваш головний недолік?

— Їх так багато, не знаю, що й вібрати. Мабуть, перфекціонізм. *(На наше зауваження, що це швидше перевага, ніж недолік, Посол порадив спитати про це в тих, кому доводиться з перфекціоністом працювати.)*

Ваше улюблене заняття?

— Читати й дізнаватися нового.

Ваше уявлення про щастя.

— Французькою кажуть "la vie en rose", не знаю, чи є у вас аналогічний вираз. *(Ми відповіли, що є. Для нас, бачити "життя в рожевому кольорі" швидше характеристика відірваного від життя ідеаліста; а може насправді, то непоганий спосіб почуватися щасливим.)*

Що було б для Вас найбільшим горем?

— Якби щось трапилось з кимсь із рідних.

Де Ви воліли б жити?

— В раю.

Ваш життєвий девіз?

— В мене його немає. Хіба що: не мати жодних девізів.

Розмовляла Марина Марченко

Президент України

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
Про День Європи

Враховуючи стратегічний курс України на європейську інтеграцію, постановляю:

1. Установити в Україні День Європи, який відзначати щорічно у третю суботу травня.
2. Кабінету Міністрів України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським, районним державним адміністраціям забезпечити здійснення заходів щодо організації та проведення в Україні Дня Європи.
3. Державному комітету телебачення і радіомовлення України разом з Міністерством закордонних справ України забезпечити висвітлення у засобах масової інформації здійснення заходів, пов'язаних з організацією та проведенням в Україні Дня Європи.

м.Київ
19 квітня 2003 року
N 339/2003

Президент України
Л.КУЧАМА

ПРЕДСТАВНИЦТВО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ В УКРАЇНІ: ЛАСКАВО ПРОСИМО!

Представництво почало свою роботу в Києві десять років тому, у вересні 1993 року. Відтоді відбулося чимало змін; розширення просунуло ЄС до західних кордонів України. Функції Представництва також розширилися, значно збільшився його штат; крім головного приміщення на вул. Круглоуніверситетській, 10, нещодавно відкрився окремий офіс програми Тасіс на вул. Круглоуніверситетській, 4А.

Представництво має статус дипломатичної місії та офіційно представляє Європейську Комісію в Україні. Голова Представництва — Норберт Жустен — вручив свої вірчі грамоти Президенту України 11 грудня 2001. Він акредитований також в Молдові та Білорусі, де від імені Представництва діють місцеві офіси програми Тасіс в Кишиневі та Мінську.

Європейська Комісія є інституцією Європейського Союзу, так само, як Європейський Парламент, Рада Європейського Союзу, Верховний Суд та Суд аудиторів. Сьогодні Європейський Союз включає 15 країн-членів із населенням близько 370 мільйонів і є найбільшим єдиним торговельно-економічним блоком в світі. Після очікуваного в 2004 році приєднання до ЄС 10 нових країн-членів з Центральної Європи, населення Союзу налічуватиме 425 мільйонів.

Географія розміщення Представництв Європейської Комісії охоплює весь світ. На даний момент їх налічується 120.

Представництво має такі головні функції:

- Сприяти політичним та економічним зв'язкам між країною перебування та Європейським Союзом шляхом

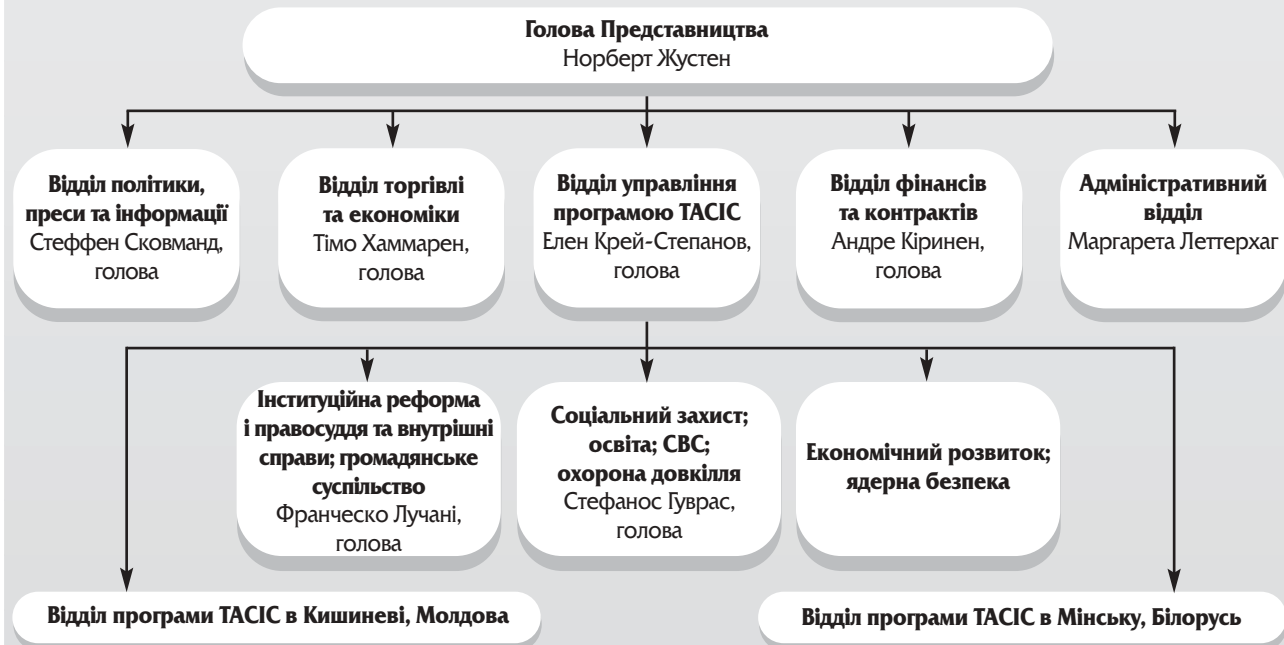
підтримання ефективного діалогу з урядовими установами та підвищення поінформованості про Європейський Союз, його установи та програми;

- Наглядати за виконанням Угод про партнерство та співробітництво між Україною і ЄС та між Молдовою і ЄС;

- Інформувати громадськість щодо розвитку Європейського Союзу, роз'яснювати та відстоювати окремі аспекти політики ЄС;

- Брати участь у впровадженні Програми Тасіс Європейського Союзу, в рамках якої надаються гранти для втілення нау-хау в сфері розвитку ринкової економіки та демократичного суспільства у країнах СНД та Монголії. В Молдові Європейський Союз також фінансує "Food Security Programme".

Організаційна структура Представництва Європейської Комісії в Україні

Представництво Європейської Комісії в Україні
10, вул. Круглоуніверситетська, Київ 01024. Тел. (044) 462 00 10, www.delukr.cec.eu.int Ел. пошта: press@delukr.cec.eu.int

За матеріалами офіційного сайту Представництва Європейської Комісії в Україні

<http://www.delukr.cec.eu.int/ua>

Новий проект ЄС з модернізації міжнародних прикордонних переходів в Молдові та Україні

Новий проект ЄС "Багатомодульні контрольні термінали на українсько-молдовському кордоні" має на меті поліпшення пропускної здатності кордону і зменшення витрат часу на перетин кордону для вантажного транспорту.

Проект розрахований на 12 місяців. Він є складовою частиною програми ЄС "TRACECA", яка була розроблена для поліпшення якості транспортних коридорів та гармонізації прикордонних умов в усіх країнах, де реалізується програма. Бенефіціарами проекту стали Міністерство транспорту, митні органи, прикордонники та державні залізниці в обох країнах.

Перша фаза проекту (січень 2003 року — травень 2003) передбачає всеосяжний аналіз ситуації на всіх міжнародних шляхах та залізничних пунктах прикордонних переходів між двома країнами: інфраструктуру, IT-системи, персонал і транспортні потоки. Подібний аналіз буде проведений для вибраних залізничних багатофункціональних терміналів в обох країнах. Аналіз буде супроводжуватися транспортним прогнозом на найближчі двадцять років. Після завершення першої фази консультант надасть бенефіціарам та Європейській Комісії свої рекомендації щодо облаштування кількох пунктів перетину кордону та встановлення багатофункціональних терміналів. Після ухвалення рекомендацій, на другому етапі проекту буде розроблений детальний план, який дозволить урядом залучити зовнішні інвестиції для цих проектів.

Голова Представництва Європейської Комісії в Україні Норбер Жустен відвідав Чорнобильську АЕС

26 березня 2003 року Голова Представництва Європейської Комісії в Україні, заступник голови Асамблеї донорів Чорнобильського фонду "Укриття", Посол Норбер Жустен відвідав Чорнобильську АЕС.

Посол сказав, що хотів на власні очі побачити об'єкт "Укриття" і з перших рук отримати інформацію про потенціальний об'єм стабілізаційних робіт та робіт з підготовки будівництва нової безпечної системи локалізації. "Європейська Комісія задіяна у вирішенні всіх проблем, пов'язаних із закриттям Чорнобильської АЕС. Загалом, ми досить задоволені рівнем співробітництва між ЄС та Україною в цьому питанні" — відзначив пан Жустен.

Під час свого візиту Посол зустрівся з директором Чорнобильської АЕС Юрієм Неретіним та групою фахівців. Він відвідав внутрішні приміщення зруйнованого четвертого блоку ЧАЕС і ознайомився з ходом робіт з виведення з експлуатації ЧАЕС, будівництвом заводу з переробки рідких радіоактивних відходів та промислового комплексу з переробки твердих радіоактивних відходів.

Візит відбувся напередодні наступного засідання Асамблеї донорів Чорнобильського фонду "Укриття" — міжнародної організації, що була створена для фінансування проекту "Реалізація плану "Укриття"" (РПУ).

ЄС підтримує засоби масової інформації в Україні

Новий проект з підтримки засобів масової інформації розпочато в Україні. Проект на суму 1 240 000 євро фінансується в рамках програми Європейського Союзу Тасіс. Мета цього проекту — забезпечити більшу незалежність газет, радіо та телевізійних станцій. Проектом буде керувати корпорація Всесвітня Служба ВВС, що розташована в Одесі і обслуговує південний регіон України. ВВС буде співпрацювати з Центром Медіа Ініціатив в Україні та Радою з питань телерадіомовлення Польщі. Бенефіціарами проекту є Українська асоціація видавців періодичної преси та Незалежна асоціація телерадіомовників. Проект знаходиться зараз у своїй початковій фазі.

Проект Європейського Союзу "Відмивання грошей в Україні" розпочався з семінару, який відбувся в Києві 16 квітня 2003 року

Метою Першого міжнародного семінару було вироблення робочого плану Проекту в частині, яка стосується покращення законодавства України в сфері боротьби з відмиванням грошей та співробітництва на національному та міжнародному рівні. В семінарі взяли участь керівники вищих органів влади, правоохоронних та судових органів України, представники міжнародних та іноземних організацій, діяльність яких направлена на боротьбу з легалізацією доходів, отриманих злочинним шляхом.

Реалізує проект Державний департамент фінансового моніторингу.

T A S I S

ПРОГРАМА ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ КРАЇНАМ СНД ТА МОНГОЛІЇ

Вручення сертифікатів учасникам семінару

ПРОЕКТ "Розвиток економічно ефективних машин малої потужності спільного вироблення тепла та пари в харчовій та інших промислових галузях України"

В березні 2003 року в рамках тривалого проекту, який почався восени 1999, були проведені дводенні семінари з розвитку менеджменту підприємств для управлінського персоналу трьох українських учасників проекту — взуттєвого виробника "Возко" (м. Вознесенськ), Пологівського олійно-екстракційного заводу та Рубежанського рубероїдного комбінату. Данські фахівці Ерік Пенс, Сорен Андерсен та Йорген Дальхоф в ході лекцій, круглих столів, вивчення конкретних ситуацій та дискусій прагнули зміцнити управлінську складову проекту з метою ефективнішого використання когенераційного обладнання.

ПРОЕКТ "Ознайомлення з досвідом країн Європи у фінансуванні галузі охорони здоров'я"

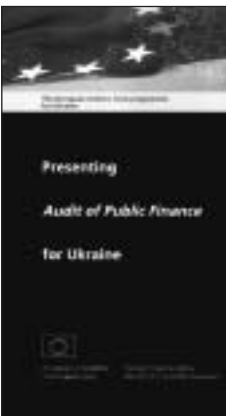
7 квітня 2003 року в Представництві Європейської Комісії в Україні відбулася завершальна презентація за участі Голови Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства Миколи Поліщука, авторів підсумкового огляду проекту, експертів Тасіс.

Учасникам представили публікацію "Досвід країн Європи у фінансуванні галузі

охорони здоров'я". Огляд підготували експерти компанії SOCON Ltd спільно з профільним комітетом Верховної Ради України. Крім того, були проведені семінари і робочі зустрічі з обговорення проблем нинішньої системи фінансування галузі охорони здоров'я в Україні та потреби в її реформуванні. Також народні депутати особисто ознайомились з досвідом Німеччини та Польщі в питаннях фінансування служби охорони здоров'я. Власне результати робочих зустрічей, семінарів і ознайомлювальних поїздок і склали підготовлений огляд.

ПРОЕКТ "Аудит державних фінансів"

Проект "Аудит державних фінансів" спільно зі Світовим Банком та Шведським інститутом державного управління 4-5 квітня 2003 року провели міжнародну конференцію "Удосконалення системи управління державними фінансами. Функції Парламенту, внутрішнього та зовнішнього аудиту", де обговорювались чотири основні теми:

> роль органів фінансового контролю в управлінні та контролі за витрачанням бюджетних ресурсів;

> роль Парламенту в забезпеченні економічного та ефективного витрачання бюджетних коштів;

> роль Міністерства фінансів у наданні чітких та послідовних інструкцій стосовно використання бюджетних ресурсів;

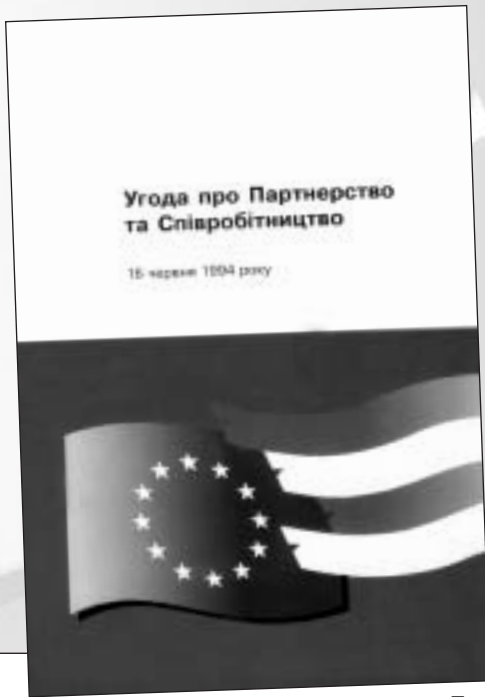
> співробітництво між внутрішнім та зовнішнім аудитом — партнерство між функцією аудиту, в рамках виконавчої влади та вищим органом фінансового контролю, що підпорядкований законодавчому органу.

В перший день експерти з Німеччини, Франції, Швеції та Естонії представили та обговорили з українськими колегами названі теми та описи моделей фінансового контролю та аудиту, що існують в їх країнах.

Другий день делегати форуму присвятили концепції урядової Білої книги з фінансового контролю та аудиту, що є однією з вимог надання позики Світового Банку. Рекомендації учасників з фінансового управління та контролю увійдуть до технічного завдання для урядової експертної робочої групи з підготовки Білої книги.

За матеріалами офіційного сайту Представництва Європейської Комісії в Україні <http://www.delukr.cec.eu.int/ua/whatsnew/index.php>

СПІЛЬНА ДОПОВІДЬ ПРО ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО ПАРТНЕРСТВО І СПІВРОБІТНИЦТВО МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС*

Сьогодні ми публікуємо першу, вступну, частину оцінки виконання УПС, здійсненої спільно експертами з України та ЄС. З цим документом, який став новим етапом у відносинах Україна - ЄС, "Євробюлетень" планує ознайомити читачів у повному обсязі.

I. ВИСНОВКИ

1. Угода про партнерство та співробітництво між Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами, з одного боку, та Україною, з іншого, була підписана 16 червня 1994 року і набула чинності у березні 1998 р. Торговельні положення УПС стали чинні в лютому 1995 року після укладення Тимчасової угоди. Під час саміту Україна — ЄС в Копенгагені 4 липня 2002 р. керівники делегацій рекомендували, щоб:

"...Комітет з питань співробітництва в доповіді до наступного засідання Ради з питань співробітництва оцінив стан виконання УПС".

2. Ця доповідь була підготовлена через залучення експертів обох сторін та використання інформації, наданої підкомітетами УПС. У ній розглядається прогрес в досягненні та втіленні на практиці мети та цілей УПС за весь час її дії, беручи до уваги, зокрема, переглянуті пріоритети, схвалені у березні 2002 року на засіданні Ради з питань співробітництва. Метою доповіді є також висвітлення сфер, що потребують підсилення роботи для повного використання потенціалу УПС. В той же час доповідь розкриває можливості для поглиблення співпраці. Крім того, були вказані питання, щодо яких сторони мають різні оцінки.

3. Хоча доповідь не окреслює чіткий часовий проміжок, метою було відбити дискусії та розвиток відносин протягом останніх 5 років, половини від початко-

во передбачених років дії УПС. Також брались до уваги заходи, що вжила Україна останнім часом — на початку 2003 року. З усім тим, спільно було вирішено обмежити доповідь питаннями, що обговорювались в структурах УПС, в той час як інші питання були вилучені, незважаючи на їх важливість та користь.

4. У деяких сферах структури УПС використовувалися для ширших дискусій, що виходили за рамки УПС, визначені у середині 90-х років. Так склалося, зокрема, з політичним діалогом, у якому спектр відносин ЄС — Україна був би неповним без посилання на сферу Європейської політики безпеки та оборони (ЄПБО). Дискусії щодо наслідків розширення ЄС також відбувалися, незважаючи на брак спеціальних положень в УПС. Третьою сферою є юстиція та внутрішні справи (ЮВС), що, як і розширення ЄС, набула ваги у політичному порядку денному Сторін тільки після того, як Угода стала чинною.

5. Технічна допомога згадується в кожному розділі цієї доповіді як належна, тому питання збереження такого підходу до технічної допомоги в органах УПС регулярно порушувалося за кожною окремою сферою політики. В розділі V.3 "Фінансове співробітництво" міститься загальна оцінка, наводяться деякі цифри та пояснюється, що за цей час обидві сторони шукали можливості ефективнішого використання допомоги в рамках програми "Tasice", цілеспрямованої підтримки досягнення цілей УПС.

Україна заявила про своє бажання сконцентруватися на підтримці заходів, що повинні вживатися відповідно до її "Європейського вибору" та отримати доступ до програм ЄС, ресурси яких можуть стати доступними після майбутнього розширення ЄС.

6. Обидві сторони погодились з тим, що на сьогодні УПС добре використовується і можна відзначити суттєвий поступ у досягненні цілей УПС. Зокрема, сторони значно просунули своє співробітництво у таких сферах, як політичний діалог, торгівля та інвестиції, серед них прогрес у вступі України до СОТ, а також у сфері науки та технологій, митної справи, статистики та економіки. У сфері наближення законодавства, енергетики, разом з питаннями ядерної безпеки, закладено міцні підвалини співробітництва, але відзначено необхідність подальшої інтенсифікації зусиль. Також встановлено позитивну основу для співпраці у сфері юстиції та внутрішніх справ поза рамками УПС. Деякі інші галузі були оцінені як такі, що потребують або мають потенціал для дальшого розвитку в рамках УПС з метою поглиблення співробітництва: навколишнє середовище, транспорт, космічна галузь, телекомунікації. Свобода ЗМІ в Україні — це ще одна сфера, де необхідні подальші зусилля.

7. Виникла низка питань, щодо яких оцінка Україною та ЄС імплементації УПС відрізняється, особливо у сфері торгівлі та інвестицій. Як позитивні досягнення обидві сторони визнали підвищення рівня двосторонньої торгівлі, посилений обмін з метою розв'язання

*Текст неофіційного перекладу українською мовою, наведений на сайті ukraine-eu.mfa.gov.ua Представництва України при Європейському Союзі

певних проблемних питань та спорів у торговельній сфері та підтримку процесу вступу України до СОТ, зокрема зусиль України забезпечити повну відповідність принципам СОТ, визначеним в УПС. Обидві сторони привітали зусилля та зобов'язання України усунути нинішні невідповідності положенням УПС у сфері торгівлі й інвестицій та очікують невдовзі конкретно-прогресу.

8. В рамках УПС відбулося обговорення наслідків розширення. Сторони відзначили своє бажання отримати всі переваги від цього процесу для підвищення рівня двосторонніх відносин і підтвердили свою готовність подолати перешкоди, що постануть перед ними у зв'язку з цим. Україна позитивно сприймає розширення ЄС та вітає його як спосіб реалізації свого власного європейського порядку денного. Сторонам, проте, не вдалося домовитися, яким чином детальніше висвітлити це питання в доповіді. Україна висловила стурбованість, що було зроблено мало для вирішення можливих проблем, пов'язаних з розширенням, включаючи візовий режим, вплив на торгівлю та співробітництво між діловими колами. Україна наголосила, що пріоритетним напрямком на майбутнє буде максимальне приведення свого законодавства, норм та стандартів до чинних в ЄС, а для ЄС — розглянути політику, яка б залучала Україну до європейської інтеграції. З боку ЄС було підкреслено, що створені розширенням можливості переважатимуть ймовірні труднощі і що всі необхідні законодавчі, регуляторні та інституційні пристосування будуть зроблені у відповідний час, коли процес приєднання буде завершено.

9. В рамках УПС обговорювалися перспективи поглиблення співробітництва, спрямованого на забезпечення стабільності та процвітання в Європі. Наміри ЄС розглянути нову політику сусідства, а також сподівання України щодо започаткування нових форм і методів співпраці будуть належно враховані. У цьому зв'язку можна використати досвід стосунків ЄС з країнами-кандидатами. Україна наголосила на бажанні укладення нової двосторонньої угоди на зразок нинішніх європейських угод та вважає, що досвід країн-кандидатів є добрим прикладом для подальших дій сторін.

10. Підсумовуючи просування до цілей УПС, як зазначено у Статті 1, спільна оцінка прогресу на сьогоднішній день така:

- "забезпечення у відповідних рамках політичного діалогу, який сприятиме розвитку тісних політичних відносин": більшою мірою досягнуто. Створені структури успішно функціонували, а завдання поступово стали реальнішими та дієвішими;

- "сприяння розвитку торгівлі, інвестицій і гармонійних економічних відносин": в рамках УПС інтенсифіковано дискусії та контакти, мета повністю не досягнута і теперішній стан виконання знаходиться на різних рівнях. Обидві сторони визнають, що у цій сфері може бути використано більше потенціалу і що окремі положення ще не реалізовані в повному обсязі;

- "створення основ взаємовигідного економічного, соціального, фінансового, цивільного науково-технічного та культурного співробітництва". В той час як фінансове, наукове та технологічне співробітництво стабільно прогресує, соціальне та культурне має лише потенціал для дальшого розвитку, але немає спеціальних інструментів для цього. Окрім того, ці сфери залишалися менш пріоритетними.

- "підтримка зусиль України у зміцненні демократії і розвитку її економіки та завершенні її переходу до ринкової економіки": мета щодо зміцнення демократії підтримувалася в рамках політичного діалогу, беручи до уваги, що її досягнення є завданням України. Щодо економічного розвитку та переходу до ринкової економіки, відповідні дискусії та переговори стосовно вступу України до СОТ сприяли цьому процесу. Для досягнення всіх цілей необхідним є продовження надання технічної допомоги ЄС як додаткового інструменту для України у її зусиллях досягти потрібних стандартів. Україна хотіла б отримати більше допомоги, а також застосування сильніших інструментів та механізмів, ніж передбачені в УПС.

11. Кожен із розділів цієї доповіді містить короткий підсумок перспектив майбутнього співробітництва. Найважливішими є:

- щодо політичного діалогу, необхідно інтенсифікувати обговорення майбутніх відносин Україна — ЄС, що базуватимуться на ініціативі ЄС "Ширша Європа", а також на бажанні України досягнути нового рівня довірливих відносин, подібного до європейських угод;

- щодо міжнародних та регіональних питань, діалог потрібно продовжувати та вживати відповідних заходів для посилення стабільності в Європі, зокрема підтримки політичної та еко-

номічної єдності Республіки Молдова, а також розв'язання Наддністровського конфлікту;

- щодо наближення законодавства, потрібно збільшити нинішню швидкість та масштаб робіт, а також розробити їх графік;

- щодо торгівлі, без затримок потрібно розв'язати наявні проблеми, необхідно враховувати наслідки розширення та забезпечувати виконання торговельного законодавства;

- щодо енергетики, основним питання є перегляд деяких аспектів проекту Х2Р4. Зокрема, необхідно продовжувати співробітництво у сфері транзиту газу та нафти, реформування енергетичного сектора, енергоефективності;

- щодо транспорту, потрібно продовжувати збільшувати присутність України в європейських транспортних інституціях; розв'язання потребують питання безпеки, зокрема, морського та повітряного транспорту;

- співпрацю у сфері юстиції та внутрішніх справ потрібно інтенсифікувати в рамках Плану дій та відповідного плану-графіку;

- щодо регіонального та транскордонного співробітництва, з метою посилення координації та взаємодії необхідно використовувати надалі фінансування проектів за рахунок ІНТЕРРЕГ та "Tasic";

- щодо науки та технологій, відповідні можливості надають Угода про НТС та відкритість Шостої рамкової програми ЄС;

- щодо освіти, слід ефективніше використовувати програму "Темпус".

12. Крім того, обидві сторони зазначили, що потрібно ефективніше використовувати органи УПС; рішення повинні мати зобов'язальний характер; Україна відзначила потребу в посиленні своїх інституційних потужностей за допомогою ЄС. Запровадження Правил розв'язання спорів сприятиме цьому.

13. Раді з питань співробітництва пропонується розглядати цю доповідь як основу свого бачення подальшого розвитку співпраці між Україною та ЄС. Крім того, доповідь містить бачення шляхів виконання окремих зобов'язань, що потребують імплементації, та можливостей поглиблення співробітництва в окремих сферах УПС. Підкомітетам та іншим відповідним органам пропонується використовувати цю доповідь у своїй подальшій роботі.

Березень 2003
Далі буде

ДЕНЬ ЄВРОПИ: СВЯТКУЄМО РАЗОМ!

Представництво Європейської Комісії в Україні запрошує українців разом відзначити свято Європи — день, коли проголосивши свою знамениту Декларацію, міністр закордонних справ Франції Роберт Шуман заклав підвалини європейської інтеграції.*

За календарем День Європи — 9 травня — збігається з Днем Перемоги, тому святкування в Україні вирішили провести тижнем пізніше.

Пропонуємо вашій увазі огляд урочистих заходів, що відбудуться в Києві в суботу 17 травня.

"Європейське містечко" гостинно відчинить свої двері опівдні на Хрещатику. На його "вулицях" виставлять свої інформаційні стенди і намети посольств країн-членів Європейського Союзу і країн-кандидатів. Відвідувачі

зможуть поспілкуватися з послами, взяти участь у різноманітних вікторинах на європейську тематику та скуштувати національних страв і напоїв з різних країн Європи. "Містечко" працює з полудня до сьомої вечора.

Концерт просто неба розпочнеться на Європейській площі о другій годині дня і триватиме до 23:00. Це має бути справді грандіозне шоу — ударна вісімка музичних груп з різних країн Європи, найбільш знана з яких німецька "Альфавіль" виконають свої хіти на головній площі української столиці. "Підтягнеться" на Європейську і українська музична тусовка: запрошені до участі Олександр Пономарьов, Таїсія Повалій, "ВВ" та "Мандри". Два телеканали — Перший національний та Новий — 17 травня вестимуть пряму трансляцію музичного шоу; а починаючи з травневих свят на теле-екранах — тематичні "європейські" передачі.

Alphaville (Німеччина)

www.alphaville.de

Це — історія музичних експериментів. Удача синглу та їх перший альбом 'Forever Young' надав можливість та насагу продовжувати свої експерименти. Другий альбом 'Afternoons in Utopia' (1986) є свідченням уяви, завзятості та відваги. "The

Breathtaking Blue", третій альбом (1989) наповнений попом, роком, блюзом, джазом та навіть класикою, поєднаними в одне ціле, відображує цілісність особистості музикантів. Четвертий альбом гурту з назвою 'Prostitute' — Одисея що веде з глибин людства через хаос, війну, ненависть, відчай до переродження та надії. Alphaville розпочали свої турне у 1995 році, присвячуючи своїм шоу не менше енергії та талантів, ніж вони віддають записам своїх альбомів. З запланованим релізом (USA 2/99) альбому Salvation (5th) та безупинними турами, AV врешті решт твердо заявили про себе, як про унікальну та потужну музичну силу, благословенну мужністю достатньою для сміливих експериментів, та талантом, якого вистачає для досягнення успіху.

Racoon (Нідерланди)

www.byyourside.nl

Проект "Racoon" з'явився завдяки об'єднанню двох ветеранів діджейства та одного ексцентричного патлатого дивака. Якось вони зібралися разом і вирішили, що місце достатньо затишне і сонячне для того, щоб разом заграти музику.

K-system (Фінляндія)

www.k-system.nu

Кіммо Коупінен (23), фінський ді-джей та продюсер, розпочав проект під назвою "K-SYSTEM" 1999 року. Попри свою молодість Кіммо — справжній фахівець у царині танцювальної музики. Його третій сингл "Set U Free" одразу ж потрапив до танцювальних чартів Скандинавії, Норвегії та Швеції, а у Фінляндії протримався на першій позиції упродовж 7 тижнів!

YESKIEZSIRUMEM (Польща)

www.yeskiesi.fr.pl

YesKiezSirumem вірменською означає Я КОХАЮ ТЕБЕ! Від заснування 1996 року краківська фольк-група YESKIEZSIRUMEM здобула перемоги та премії на численних польських фестивалях, найбільшим з яких була перемога на YAPIE 2001 в Лодзі.

*Докладніше див. с. 12-13

Віплан (Литва)

<http://biplan.pesni.ru>

Історія рок-групи починається від 1995 року. До складу гурту що й досі залишається незмінним, входять чотири музиканти. Крім визнання на батьківщині, де артисти отримали всі можливі нагороди включно з Державною премією, групу добре знають в країнах-сусідках, зокрема з чисельних виступів на рок-фестивалях "Максідром", "Мегаххаус" та "Рок-Київ".

Д-2 (Болгарія)

Один з найпопулярніших молодіжних попгуртів Болгарії заснували на початку 1999 Мітко Карнев — гітара та Дічо Христов — вокал. Перша ж пісня D-2 "I can't stop loving you" стала популярною. В наступних роках також до складу входять Красімір Тодоров — клавішні, Александр Обретенев — бас-гітара, Явор Александров — ударні, Десіслав Семерджієв — перкусія. гурт посідав перші позиції на багатьох радіо- та телестанціях. 2002 року музиканти здобули премію "кращий хіт року" з піснею "Сто години" ("100 років") та премію "альбом року" на Щорічній Музичній Нагороді Болгарського радіо.

дять мелодії, що завжди лишається в центрі уваги. Оркестр заснував 1972 року Джеспер Ігерап, лікар-терапевт за фахом, в "The Blueberries" він грає на

тромбоні. За понад двадцять років існування чимало визначних музикантів входило до складу оркестру. Оркестр має неймовірну здатність створювати на танцювальному майданчику особливу атмосферу та радісний настрій. Це зумовлено дружніми стосунками всередині групи та неприхованим задоволенням, яке вони отримують від гри.

The Blueberries (Данія)

www.blueberries.dk

Традиційний н'ю-орлеанський оркестр з традиціями джазової гри початку ХХ сторіччя, з мінімальним аранжуванням, але з великою кількістю імпровізацій, які не шко-

Мандри

В сучасній українській музичній культурі київська група "Мандри" займає своєрідну музичну нішу. Завдяки неповторному синтезу національних українських фольклорних традицій, сучасній ритмічній основі, елементів міського романсу, французького шансону і традицій музики реггей, блюзу та року гурт має найрізноманітнішу та різновою аудиторію слухачів. Від грудня 1997 року в активі музикантів кілька альбомів, відеокліпів та численні виступи в містах України та Європи, участь в гучних рок-фестивалях.

Таїсія Повалій

<http://www.povaliy.com.ua>

Таїсію Повалій вирізняє володіння потужним голосом, яким співачка володіє з віртуозною легкістю. Дозволяючи собі часто експериментувати у пошуках нового, Таїсія багато імпровізує, що додає кожному її виступу майже виняткової неповторності. За 15 років на професійній сцені співачка записала три альбоми, отримала звання народної артистки України. Успішно гастролювала у Бразилії, Канаді, Аргентині.

Олександр Пономарьов

www.ponomaryov.kiev.ua

Один з найпопулярніших та найулюбленіших співаків України. "Золотий голос" України. Неодноразовий володар титулу "Співак року" та премії "Золота Жар-птиця". Цього року буде першим в історії представником України на конкурсі Євробачення.

Павел Дж.Риба & M.T.S Art Ensemble — (Чеська Республіка)

www.pjryba.com

41-річний бас-гітарист Павел Дж. Риба — один з провідних джаз-музикантів Чехії. Його невичерпний репертуар складають джаз, класика, поп та рок, які він наповнює власною енергетикою та музичним стилем. Крім того, він дуже успішний композитор. Риба почав свою кар'єру виступами з одним з найкращих та найпопулярніших джаз-рок гуртів вісімдесятих років — Jazz Q. Він також працював з такими відомими гуртами як Jazz Fragment, Combo FH, Marguys та з квінтетом "Dobry veser". Впродовж своєї кар'єри Риба записав понад 20 альбомів, разом із своїм власним гуртом M.T.S. — Art Ensemble що об'єднав Джирі Колмана (перкусія та вокал), Зденека Сарку Дворак (скрипка) гастролював в Європі, США та Китаї.

За матеріалами офіційного сайту святого www.europeday.com.ua

ВВ

www.vopli.com

Зустріч у травні 1986 Олександра Піпи, Юрія Здоренка та Олега Скрипки на 11-му поверсі гуртожитку №15 Київського політехнічного інституту стала вирішальною. Восени наступного року на кінофестивалі "Молодість" у фойє київського Будинку Кіно відбувся перший публічний виступ групи "Воплі Відоплясова". За місяць — дебют на першому українському фестивалі "Рок Парад" в Києві і здобуття першої премії. На запрошення французького концертного агентства "Янус" в 1990 році "Воплі" переїхали до Парижу, де і працювали до 1996 року, активно концертуючи Європою. Десь з середини своєї еміграції "Воплі" вперше аранжують та вводять у свій репертуар народні пісні. З чималим професійним досвідом "ВВ" повертається на батьківщину, знімає свій перший кліп "Весна" і одразу набуває статус легендарних рокерів. Чотири альбоми, два сингли, дев'ять кліпів і

безкінечний потік живих концертних виступів, заряджених неймовірною кількістю позитивних емоцій та драйву. Після випуску платівки "Файно" в 2002 році музиканти оприлюднили свій теперішній стиль, визначивши поняття етно-рок як поєднання живих етнічних інструментів та українського мелосу з важким звуком електричних гітар. Вища ідея, котра керує вешниками, полягає у боротьбі проти панівного естрадного несмаку, експансії та диктатури попсової культури.

На відомому плакаті, присвяченому народженню європейської інтеграції, зображено двох людей, Жана Моне та Роберта Шумана, які разом стоять "біля витоків Європейського Співтовариства (9 травня 1950 року)". Дата в дужках — це день, коли Шуман, на той час міністр закордонних справ Франції, оприлюднив безпрецедентний план підпорядкування "всього франко-німецького вугільного та сталеливарного виробництва спільному Вищому органу в рамках органі-

більше, ніж будь-хто інший, прагнув до примирення двох країн. Як християнський демократ, він дотримувався політичних принципів, котрі підсилювали його особисті переконання. Раніше скутий атмосферою реваншизму щодо Німеччини, яка панувала у воєнній Франції, а також через природну обережність і стриманість, Шуман уникав будь-яких примирливих кроків у напрямку колишнього ворога. Тепер, підбадьорений пропозиціями Моне і потеплінням в офіційному став-

ли йому свій задум. Ейчесон, як їм було відомо, не лише активно підтримував європейську інтеграцію, а й наполягав на тому, що саме Франція мусить стати її рушійною силою. Раніше, в жовтні, Ейчесон поділився з Шуманом своєю вірою в те, що "наша політика в Німеччині та розвиток німецького уряду, який може посісти відповідне місце в Західній Європі, залежить від готовності вашої країни повести за собою Європу в розв'язанні цих проблем."

ДЕКЛАРАЦІЯ ШУМАНА

"Євробюлетень" продовжує публікацію уривків з захопленої книги відомого європознавця Дезмонда Дайнена "Ever Closer Union", робота над перекладом якої українською мовою триває.

зації, відкритої для участі інших країн Європи." Моне, високопоставлений французький урядовець, був "мозком" нової ініціативи.

Сьогодні нам важко належно оцінити смисливість і далекоглядність пропозиції Шумана. Десятиліття, що минули відтоді, практично стерли з пам'яті не тільки всю глибину недовіри союзників до Німеччини у перші повоєнні роки, але й роль вугілля і сталі у процвітанні Європи. В простій короткій заяві Шуман виклав стратегію поєднання економічного відродження Німеччини з гарантіями національної безпеки Франції. Через визнання недавно створеної Федеративної Республіки Німеччини економічно рівним партнером і передання наддержавному органу повноважень в управлінні вугільною і сталеливарною галузями обох країн, план Шумана наповнив змістом раніше невиразне поняття європейської єдності та інтеграції. Практичне втілення Декларації Шумана призвело спочатку до створення Європейського об'єднання вугілля та сталі (ЄОВС), а потім — Європейського співтовариства з атомної енергії (Євратом) та Європейського Економічного Співтовариства (ЄЕС), відомішого під назвою "Європейське Співтовариство". День Шумана відзначається щороку 9 травня в Брюсселі, Люксембурзі та Страсбурзі як день народження організації, відомої нині як "Європейський Союз".

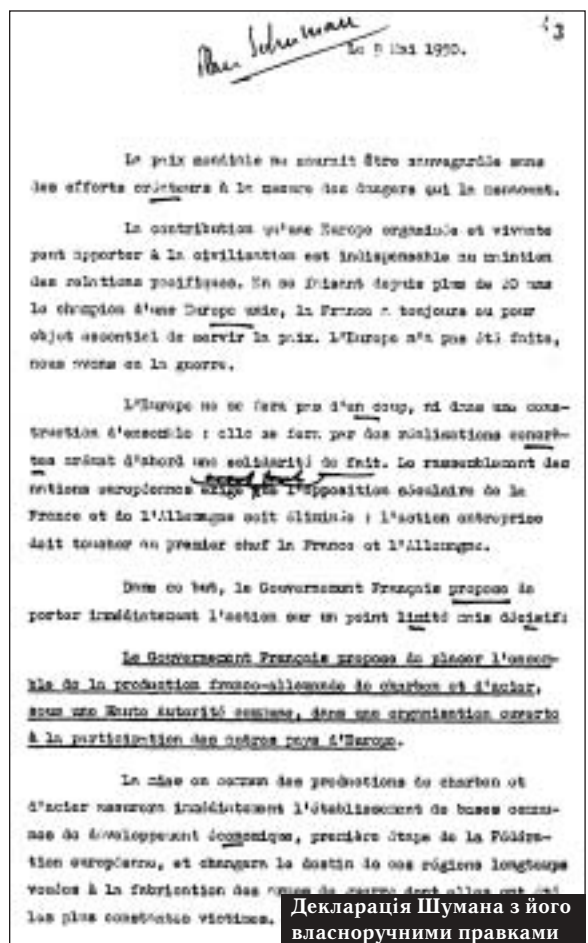
ПЛАН ШУМАНА

В своїх мемуарах Моне описує мелодраму, яка розігралася довкола Декларації Шумана. Моне надіслав свою пропозицію щодо вугільного і сталеливарного співтовариства одночасно Рене Плевену, французькому прем'єр-міністру, та Шуману. Плевен забарився з реакцією, і таким чином, надав можливість Шуману виступити з ініціативою, яка відповідно отримала його ім'я. Походження Шумана додавало гостроти пропозиції про вугілля та сталь. Родом з Лотарингії — провінції, яка становила предмет суперечки між Францією та Німеччиною, Шуман особисто постраждав від нескінченного конфлікту між ними і

ленні до можливості економічної угоди з Німеччиною, він підготував рішучу пропозицію швидко і без розголосу.

Перш ніж оприлюднити пропозицію, Моне та Шуман мали заручитися підтримкою трьох ключових сторін: французького, німецького та американського урядів. 9 травня 1950 року Шуман одночасно виніс пропозицію на розгляд свого власного кабінету в Парижі та передав її в Бонн до уваги канцлера Конрада Аденауера. Німецький лідер відреагував з ентузіазмом. Як і Шуман, Аденауер особисто щиро прагнув примирення між Францією та Німеччиною. До того ж, глибоко усвідомлюючи ступінь французької недовіри до новоствореної Федеративної Республіки, він розумів, що поєднання суверенітетів прокладе шлях до міжнародної реабілітації Німеччини. Лише тісна інтеграція з сусідами давала Німеччині надію остаточно позбавитись контролю над внутрішньою та зовнішньою політикою країни. За три місяці до цього, Аденауер проявив ініціативу, запустивши ідею про повне франко-німецьке об'єднання. Хоча пробна куля Аденауера і налякала нервових французьких урядовців, але вона невдвозначно продемонструвала готовність канцлера сприймати пропозиції про інтеграцію в будь-якому вигляді.

Моне завчасно попередив американців про французьку ініціативу. 7 травня на шляху до Лондона, де британський, французький і американський міністри закордонних справ мали обговорювати проблеми німецької економіки, державний секретар Дін Ейчесон заїхав у Париж. Скориставшись цією нагодою, Моне та Шуман швиденько відкри-

Отже, не дивно, що Ейчесон підтримав план Шумана і підготував проект відповідної заяви для президента Трумена, яка мала бути поширена одразу після оприлюднення плану. Втім, перша реакція Ейчесона була обережною, і він одразу ж вказав на те, чому судилося стати постійним джерелом напруження між Сполученими Штатами та ЄС. Спочатку Ейчесон побоювався, що план Шумана є хитромудрим прикриттям для "гігантського європейського картелю". Певною мірою проект президентської заяви на підтримку він підготував, бо "передчував, що отримавши неповну інформацію, антистрасбурзький департамент Міністерства юстиції мо-

же висловити критичні зауваження, які на цьому етапі можуть стати руйнівними." Підозри США щодо участі ЄС у міжнародній економічній конкуренції з роками поглиблюватимуться, і Міністерство юстиції США не позбудеться жодної зі своїх підозр.

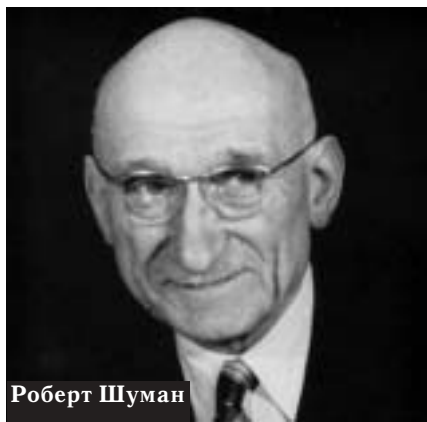
Випадковість Ейчесонової присутності в Парижі може навести на думку, що якби не щасливий збіг обставин, Моне і Шуман не попередили б його заздалегідь про свою вугільну й сталеливарну пропозицію. Але підтримка Сполучених Штатів була надто важливою, щоб можна було дозволити собі наражатися на ризик втратити її, поінформувавши Вашингтон поспіхом. В цьому випадку принесла свої плоди тривала й ретельна "культуриваційна" робота, яку Моне проводив з американським істеблшментом: він далекоглядно підготував ґрунт, близько затоваришувавши з такими ключовими фігурами в американській політиці, як наприклад, Джон Мак-Клої, верховний комісар в Німеччині. Менше, ніж за місяць, Сполучені Штати створили при своєму посольстві в Парижі спеціальну робочу групу для реалізації плану Шумана. Вона швидко стала "осередком відданих Моне ентузіастів, які цілковито поділяли його погляди, і молодих американських інтеграціоністів... часом таких схожих, що годі було й відрізнити."

З підтримкою Ейчесона та згодою Аденауера в активі, Шуману неважко було переконати колеґ по кабінету ухвалити запропоновану схему. Її негайно оприлюднили на спішно скликаній в Міністерстві закордонних справ прес-конференції. Це був "для громадської думки несподіваний удар надзвичайної сили." Хоча французькі урядовці вже певний час рухались у напрямку франко-німецького економічного об'єднання, Декларація Шумана мала всі ознаки кардинальної зміни політичного курсу. Замість того, щоб не дозволяти традиційному ворогу піднятися, Франція збиралась будувати нову Європу на засадах рівності з Німеччиною. Вугілля й сталь, дві ключові галузі промислового виробництва та військового потенціалу, мають бути виведені з-під національного контролю, і передані в управління єдиному наддержавному органу. Як пояснював Моне: "Якби... переможці та переможені погодились здійснювати спільне управління частиною своїх ресурсів... тоді їх скріпив би міцний зв'язок, відкрився б шлях для подальших спільних дій, і був би поданий чудовий приклад іншим народам Європи."

Пропозиція Шумана відкрити майбутню організацію "для участі інших країн Європи" була не такої великодушною, як здавалася. З одного боку, через холодну війну автоматично вилучались країни Східної Європи. З іншого, скандинавські країни під час Конгресу Європи, а потім і в Раді Європи продемонстрували своє скептичне ставлення до ідеї наддержавних утворень. Для Шумана і Моне європейська інтеграція означала передусім франко-німецьку інтеграцію. Німеччина була традиційним ворогом, економічним генератором Європи та країною, яка стано-

вила для Франції найбільшу загрозу. Франко-німецьке примирення шляхом "європейської" інтеграції надавало, вочевидь, єдину можливість уникнути повторення жорстоких конфліктів, які ознаменували собою перші п'ять десятиліть двадцятого століття. "Інші країни Європи" насправді означали для Шумана сусідні Бельгію, Нідерланди і Люксембург на півночі, та Італію на півдні.

Найбільше у французькій картині "нової" Європи впадала в око відсутність Британії. Адже як традиційний союзник Франції в двадцятому столітті, Британія без сумніву була першою, до кого Франція мала б звернутися за підтримкою міжнародної ініціативи про замирення з Німеччиною. Справді, перший план європейської інтеграції Моне — відчайдушна пропозиція про англо-французьке об'єднання (цей план — поєднати країни, щоби протистояти нацистам, виник у

Роберт Шуман

червні 1940 року, *перекл.*), був орієнтований саме на Британію. Так само, вже під час війни Роберт Маржолен, заступник Моне, висловлював "глибоке переконання", що "ключ до політико-економічної реорганізації континентальної Європи треба шукати у франко-британських відносинах." Навіть ще 1948 року "західноєвропейська інтеграція без Британії була неприйнятною для Вашингтона", де мало ухвалюватись остаточне рішення щодо майбутнього Європи. Однак до 1950 року і Франція, і Сполучені Штати вже викреслили Британію зі своїх планів стосовно європейської інтеграції. Очевидне небажання британців долучатися до європейської інтеграції, незважаючи на пам'ятний виступ Черчілла на підтримку Сполучених Штатів Європи, переконало Вашингтон і Париж, що рухатися вперед доведеться без допомоги Лондона.

Британія воліла лишатись осторонь через особливості політичної культури, яка понад усе цінує національну незалежність і цурається наддержавних утворень. Також вплинула довга історія нечестих прямих втручань у справи континентальної Європи та унікальний досвід часів війни, коли країні пощастило уникнути вторгнення. До того ж, Британія бачила себе в ролі посередника між Сполученими Штатами та континентальною Європою, і попри заспокійливі запевнення Вашингтона, боялась поставити під загрозу цей аспект англо-американських

"особливих відносин". Крім того, британські урядовці вважали, що надто активна участь в процесі європейської інтеграції може зашкодити неухильному політичному й економічному курсу Лондона на трансформацію колишньої імперії у співдружність.

Той факт, що Шуман поінформував Британію про свою епохальну декларацію лише за кілька годин до її проголошення, яскраво ілюструє байдужість Франції щодо участі Лондона в майбутньому вугільно-сталеливарному співтоваристві. Британський прем'єр-міністр Ернест Бевін був розлючений, і ще згодом подвійно, коли з'ясувалося, що Ейчесон, який прибув у Лондон за день до прес-конференції Шумана, все знав про підготовку декларації. Втім, якщо французи й відчували певну провину через те, що вони знехтували Бевіном, вона швидко розвіялась після того, як британський уряд принизив

Жан Моне

значення декларації. Владна Лейбористська партія відклала публікацію важливого стратегічного документа, присвяченого європейській політиці, для того, щоб вмістити в ньому оцінку французької пропозиції. Коли ж цей документ нарешті з'явився в червні 1950 року, там недвозначно висловлювалось небажання Британії брати участь в європейській інтеграції і майже не приховувалась ворожість уряду щодо плану Шумана.

Все ж французький уряд тримав двері відчиненими для участі британців у переговорах стосовно вугілля й сталі. Інші потенційні учасники, особливо країни Бенілюксу, сподівалися що Британія таки зробить вирішальний крок. Але щоб переступити поріг, всі учасники мусили визнати принцип перерозподілу суверенитетів, незалежно від того, у що саме він виллється на практиці. Моне наполягав, що коли вже сам принцип наддержавності брати під сумнів, то запропонована організація швидко піде тим же шляхом, що й безплідна ОЄЕС (Організація європейської економічної співпраці). Внаслідок серії засідань кабінету та дипломатичних консультацій з французами, британський уряд дійшов легко передбачуваного прикрого висновку. На завершальному засіданні кабінету "здається всі досягли згоди, відчуваючи себе ображеними, дати негативну відповідь [Франції]."

Переклад Марини Марченко

МАЙБУТНЄ ТРАНСАТЛАНТИЧНИХ ВІДНОСИН

Громадська Рада з зовнішніх відносин США (Council on Foreign Relations, CFR), стурбована найсерйознішим за останні 50 років розладом у трансатлантичних відносинах, вирішила створити спеціальний комітет з вироблення нової американської політики щодо Європи. Співголовами комітету призначені колишній міністр фінансів Лоуренс Самерс та колишній держсекретар США Генрі Кіссінджер.

Комітет проаналізує ситуацію і оголосить свій висновок: чи варто Сполученим Штатам щось міняти у своєму ставленні до Європи, і зрештою, чи відповідають сьогодні інтересам США близькі відносини з Європою.

Призначення співголовами республіканця Кіссінджера і демократа Самерса гарантує, що до думки комітету дослухаються всі. "Я не можу уявити собі двох людей, які краще підходили б для виконання цього завдання, ніж Генрі Кіссінджер та Ларі Самерс," — заявив президент Ради з зовнішніх відносин Леслі Гелб.

Щодо Кіссінджера, то важко собі уявити ще й суперечливішу постать. Він був радником президентів Айзенгавера, Кеннеді та Джонсона, працював в урядах Ніксона і Форда, а за Рейгана очолював міжпартійну комісію з Центральної Африки. Водночас його, лауреата Нобелівської премії миру 1973 року за підписання мирної угоди з В'єтнамом, називають воєнним злочинцем і звинувачують у бомбардуваннях Камбоджі 1969 року і Ханоя 1972 року. Стверджують, що саме він підмовив ЦРУ спровокувати державний заколот 1973 року в Чилі, щоб скинути демократично обраного президента Альєнде...

Хто ж він насправді? Відомого своєю теплістю Кіссінджера, як то кажуть "розібрали на цитати", майстерним доббором яких неважко створити той чи інший наразі потрібний образ. Одна з найвідоміших: "Незаконне ми робимо без затримки, неконституційне забирає трохи більше часу". Або ще: "Дев'яносто відсотків політиків створюють погану репутацію іншим десяти відсоткам." Єдине, чого 80-річному асу американської зовнішньої політики не закидав ніхто — це нефаховість. Тож можна сподіватися, що й з американсько-європейськими відносинами він розбереться, адже вибору немає, треба якось жити разом на одній кулі. А "відсутність альтернативи," — за висловом самого Кіссінджера, — "чудово прояснює розум."

КОТОНУСЬКА УГОДА НАБУЛА ЧИННОСТІ

1 квітня набула чинності підписана в червні 2000 року в м. Котону (Бенін) угода між ЄС і 77 африканськими, карибськими і тихоокеанськими (АКТ) країнами про торгівлю, політичне співробітництво та надання допомоги. Вона визначає засади відносин Співтовариства з країнами, що розвиваються, на найближчі двадцять років і має на меті скорочення бідності, упередження жорстоких конфліктів та поліпшення державного управління в цих країнах.

Частково положення Котонуської угоди почали застосовуватись уже з серпня 2000 року та через проблеми з фінансуванням її ратифікація в країнах ЄС затяглася. Наразі Угода ратифікована і набула чинності в повному обсязі. Перша п'ятирічка застосування Котонуської угоди коштуватиме країнам-членам 16 мільярдів євро. Ці ресурси детально розписані в 74 національних і регіональних програмах та стратегічних планах, вже затверджених і готових до виконання.

Як і її попередниця, конвенція Ломе, і навіть ще виразніше, Котонуська угода — інструмент зовнішньої політики, за допомогою якого ЄС не лише допомагає економічно, а й впливає на політичний розвиток АКТ-країн. Надаючи їм односторонні експортні переваги — більшість товарів з цих країн перетинають кордони ЄС на засадах генеральної системи преференцій (GSP) — Європейський Союз вимагає на замість конструктивного політичного діалогу та здійснення демократичних і соціальних реформ.

ЄВРОПА СТУРБОВАНА ПЕРЕТКАННЯМ МІЗКІВ ЗА ОКЕАН

Як відомо, на Лісабонському саміті 2001 року ЄС поставив перед собою амбітну мету побудувати найдинамічнішу і найконкурентоспроможнішу в світі економіку, базовану на знаннях. Звісно, йдеться не про статичні підручникові знання, а про не менш динамічні й конкурентоспроможні наукові дослідження. А для розвитку науки потрібні великі гроші та підготовлені кадри. За першим зупинки не буде: Барселонський саміт в березні 2002 року вирішив довести фінансування наукових досліджень в ЄС до 3% ВВП. Щоб засвоїти ці кошти Європі найближчим часом знадобиться додатково 500 000 науковців-дослідників. Отут і виникає проблема. "Дедалі більше дослідників, які отримали освіту в Європі, їдуть до США і залишаються там," — б'є на сполох член Європейської Комісії з наукових досліджень Філіп Бюскен. "Це значні втрати людських ресурсів та відтік мізків з Європи. Такий стан справ відображає недостатню привабливість і брак соціального визнання професії науковця в Європі."

Якщо говорити мовою цифр, ЄС випускає більше докторів наук, ніж Сполуче-

ні Штати, та отримує значно меншу віддачу: в Європейському Союзі реально працює лише 5,36 дослідників на тисячу робітників, а в США цей показник дорівнює 8,66, в Японії — 9,72. Кепські справи й з гендерною рівністю — жінок-науковців у Європі лише 29% (з них на повну ставку працює менше половини). Тривожні перспективи вимальовуються і з опитування "Євробарометра" про ставлення молоді до науково-дослідницької діяльності: 42,4% опитаних вважають кар'єру науковця непривабливою, а 40% не влаштовує професорська зарплатня.

Збільшення зарплатні не входить до компетенції Союзу, а от підвищення престижу та розширення кар'єрних можливостей йому до снаги. В рамках започаткованої Комісією програми "Схема Марії Кюрі" (http://europa.eu.int/comm/research/fp6/mariecurie-actions/home_en.html) передбачена низка заходів дбайливого вирощування і збереження цінних наукових кадрів. Крім того, щоб кадри не шукали кращої долі за океаном, невдовзі запрацює Інтернет-портал "мобільності дослідників", іншими словами, мережа працевлаштування науковців у межах ЄС.

Marie Curie Actions
Human Resources and Mobility Activity

ЦЕНТР ПОРІВНЯЛЬНОГО ПРАВА ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

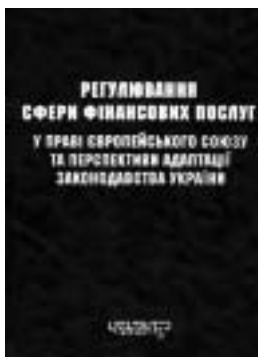
Україна, 01025, м. Київ, вул. Володимирська, 9; офіс 15
тел. (044) 490-33-39
<http://www.clc.org.ua>

З виданням книги "Правове регулювання сфери фінансових послуг у праві Європейського Союзу та перспективи адаптації законодавства України" Центр порівняльного права при Міністерстві юстиції України (<http://www.clc.org.ua>) завершив роботу з реалізації першої стадії (сфера "фінансові послуги") довгострокового проекту "Моніторинг законодавства України

змінилась. По-перше, Україна зв'язана з більшістю країн-членів ЄС низкою міжнародних договорів, які мають виконуватись належним чином. По-друге, ідея адаптації законодавства України до законодавства ЄС знаходиться зараз в центрі уваги політичних діячів України. Законодавство ЄС з самого початку було покликано забезпечити гармонізацію та розвиток національних

пейському Союзу, видання містить опис проблем законодавства України у сфері фінансових послуг, рекомендації щодо їх розв'язання через рецепцію до національного законодавства відповідних норм права ЄС та глосарій правових термінів ЄС у сфері фінансових послуг. Завершує Книгу переклад основних правових актів ЄС, що визначають "правила гри" на ринку фінансових послуг.

Станіслав Шевчук, Ірина Кравчук.
Ніщський договір та розширення ЄС
— К.: "ЛОГОС" 2001. — 196 с.
Тел. (044) 490-33-39

Регулювання сфери фінансових послуг у праві Європейського Союзу та перспективи адаптації законодавства України — Харків: "Консум", 2002. — 912 с.
Тел./факс (0572) 23-76-75,
170-119. Тел. (044) 490-33-39

у пріоритетних сферах адаптації". Основна ідея Проекту — вдосконалення українського законодавства шляхом рецепції основних досягнень європейського права. Проект мав на меті продемонструвати дієвість механізму вдосконалення українського законодавства, використовуючи зобов'язання України за 51 статтею Угоди про партнерство і співробітництво.

В ході реалізації Проекту у сфері фінансових послуг особлива увага зверталась на "проблемні" місця українського правового регулювання як на вихідний пункт адаптації законодавства України до законодавства ЄС. Адже саме в такому ракурсі з ідеї адаптації можливо отримати максимальну користь. Тобто, говорячи про вдосконалення законодавства України, що регулює фінансові послуги, перш за все маємо на увазі вдосконалення конкретних правових норм, які є "хворими", а не говоримо про те, що "поганим" є весь закон. І тому виконання закріпленого в УПС (стаття 51) юридичного зобов'язання України перед ЄС "вжити заходів для забезпечення того, щоб її законодавство поступово було приведене у відповідність до законодавства Співтовариства" було б найрозумніше розпочати з вирішення у такий спосіб життєво важливих проблем, що існують сьогодні в українському законодавстві.

Європейське право — це досить новий напрям розвитку вітчизняної юриспруденції. Ще не так багато років тому питання про існування ЄС та про необхідність вивчення права ЄС в Україні не було актуальним. Сьогодні ж ситуація докорінно

змінилась. По-перше, Україна зв'язана з більшістю країн-членів ЄС низкою міжнародних договорів, які мають виконуватись належним чином. По-друге, ідея адаптації законодавства України до законодавства ЄС знаходиться зараз в центрі уваги політичних діячів України. Законодавство ЄС з самого початку було покликано забезпечити гармонізацію та розвиток національних правових систем держав-членів ЄС. Таким чином, в основних принципах європейського права закладено дієвий механізм, який можна і потрібно використовувати сьогодні для вдосконалення українського законодавства взагалі та сфери фінансових послуг зокрема.

Книга — це одна з перших в Україні спроб комплексного дослідження права ЄС в одній з пріоритетних сфер адаптації законодавства України до законодавства ЄС, а саме в сфері фінансових послуг. Крім викладу правових механізмів регулювання ринку фінансових послуг в Євро-

Книжка є виданням з повним перекладом Ніщського Договору на території СНД. Також включає у себе деякі інші документи ЄС — такі як Хартія основних прав Європейського Союзу та промови державних діячів Європейського Союзу. Разом з цими документами до книги включені аналітичні матеріали, які стосуються Ніщського Договору, основних вимог до членства, а також проблем розширення Європейського Союзу.

Найостанніша (березень 2003 року) з публікацій серії "Європейська документація" доступна користувачам інтернету за адресою europa.eu.int/comm/publications/booklets/eu_documentation/06/index_en.htm.

Успішна історія Європейського Союзу значною мірою забезпечена злагодженою взаємодією найважливіших структур Співтовариства, передовсім Європейського Парламенту, Ради та Комісії, діяльність яких забезпечують чисельні інституції.

Книжка, орієнтована на пересічного читача, знайомить з організацією та діяльністю всіх установ Європейського Союзу.

How the European Union works
A citizen's guide to the EU institutions
At the moment only available in English as manuscript
European Commission
Manuscript completed in March 2003.
2003 - 40 pp. - 18.2 x 22.9 cm
Catalog number: IS-41-01-010-01-0
Format: PDF 198 kb

It is just half a century, the European Union (EU) has achieved remarkable things. It has delivered peace between its Member States and prosperity for its citizens. It has created a single European currency (the euro) and a frontier-free 'single market' where goods, people, services and capital move around freely. The EU has grown from six to 15 countries and it is preparing to embrace a dozen more. It has become a major trading power and a world leader in fields such as environmental protection and development aid.

The EU's success owes a lot to the way it works — its unique method of interaction between institutions such as the European Parliament, the Council and the European Commission, supported by a number of agencies and other bodies.

The booklet gives a comprehensive overview of what each institution, agency or body does and how it is organised.

РОЗШИРЕННЯ ЄС - ВОЗЗ'ЄДНАННЯ ЄВРОПИ - ПОЧАТОК НОВОЇ ЕРИ

"Ми, представники громадян і держав Європейського Союзу, зібралися сьогодні на цьому символічному місці коло підніжжя Акрополя, щоб відзначити історичну подію — підписання Угоди про вступ з Естонією, Кіпром, Латвією, Литвою, Мальтою, Польщею, Словаччиною, Словенією, Угорщиною та Чехією." Так починається Декларація неформального саміту ЄС, який відбувся 16 квітня 2003 року в Атенах.

Стародавня Агора, де один за одним (за абеткою) глави держав та урядів 25 країн після трихвилинної розчуленої промови ставили свої підписи під Угодою про вступ, традиційно асоціюється з атенською демократією. Європейські лідери прийшли сюди слідами Сократа і Платона, щоб підтвердити безперервність історії. "Наша Європа — це Європа для всіх," — такими словами завершується Атенська декларація.

Представництво Європейської Комісії в Україні
10, вул. Круглоуніверситетська, Київ 01024. Тел. (044) 462 00 10.
www.delukr.cec.eu.int Ел. пошта: press@delukr.cec.eu.int